

ІНДЗ НА ТЕМУ:
«КІЛЬКІСНА ТЕОРІЯ
ГРОШЕЙ І
СУЧАСНИЙ
МОНЕТАРИЗМ»

Підготувала
студентка 32 групи
Шудря Н.О.

ЗМІСТ

- Класична кількісна теорія грошей
- Неокласичний варіант кількісної теорії грошей
- Внесок Дж. М. Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей
- Сучасний монетаризм як напрям розвитку кількісної теорії
- Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез у теорії грошей

КЛАСИЧНА КІЛЬКІСНА ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ

Під час розвитку економічної думки
виникали такі напрямки кількісної теорії
грошей:

- ⦿ Металістична;
- ⦿ Номіналістична;
- ⦿ Кількісна.

Металістична

- ототожнення грошового обігу з товарним обміном і ствердження, що золото і срібло вже за своєю природою є грошима;
- гроші є простим елементом обміну, а резервній функції металевих грошей надає фундаментального значення.

Номіналістична

○ заперечення товарної природи грошей і визначення їх як умовних знаків, що позбавлені внутрішньої вартості;

○ гроші виникли як продукт погодженості між людьми з метою полегшення обміну або як наслідок законодавчих актів уряду, а вартість грошей не залежить від їх монетарного змісту і визначається лише найменуванням;

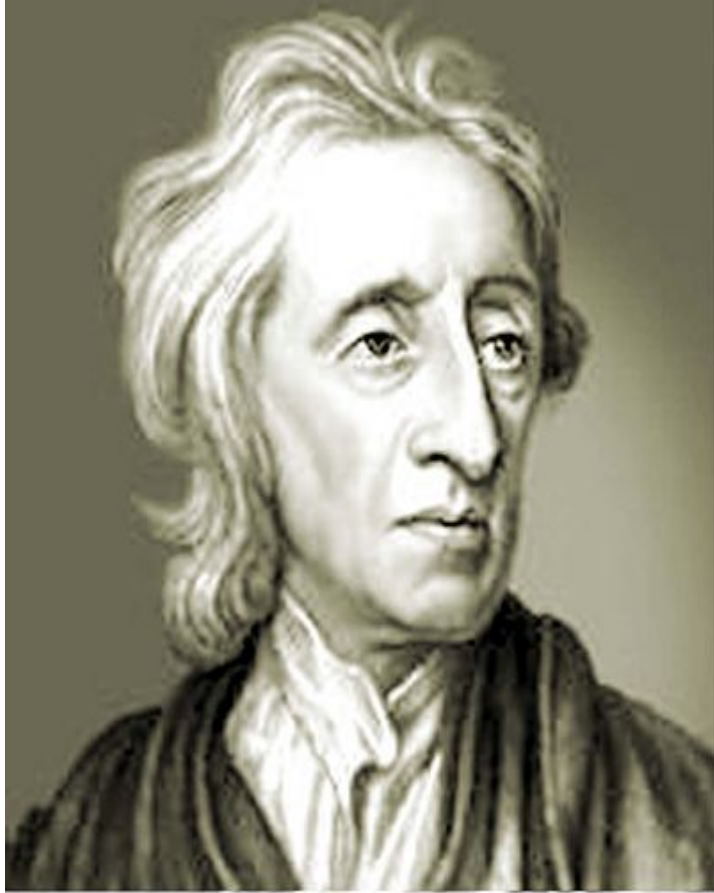
Кількісна

Визначальною ознакою кількісної теорії є положення про те, що вартість грошей і рівень товарних цін визначаються змінами кількості грошей: чим більше їх в обороті, тим ціни вищі, а вартість грошей нижча, і навпаки.

Першим, хто висунув ідею про залежність рівня цін від кількості благородних металів, був французький економіст Ж. Боден у своєму трактаті «Відповідь на парадокси де Мальструа».

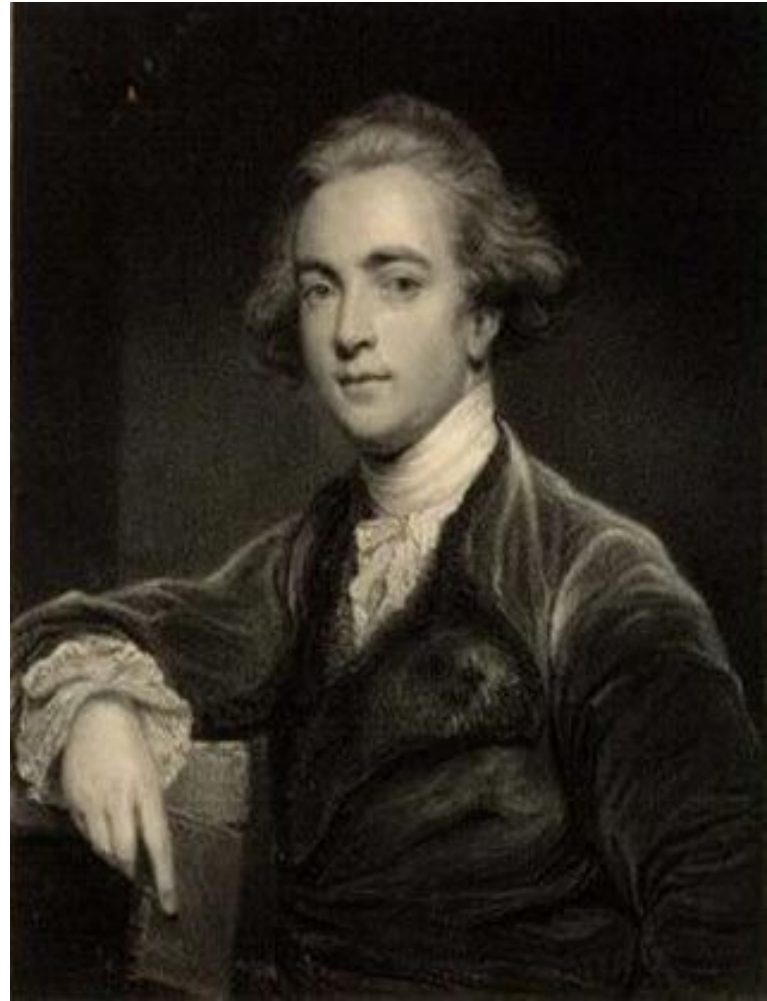

Джон Локк

Важливий внесок у кількісну теорію зробив англійський економіст Дж. Локк. Він вважав, що вирішальним чинником, який регулює і визначає вартість грошей (у даному разі золота й срібла), є їх кількість. Цей висновок Дж. Локка був використаний ідеологами промислової буржуазії, що почала розвиватися, для критики меркантилізму.

Основні ідеї кількісної теорії поглибив англійський економіст Д. Юм. У нарисі «Про гроші» (1752) він висунув і обґрунтував «постулат однорідності»: подвоєння кількості грошей призводить до подвоєння абсолютного рівня всіх цін, виражених у грошах, але не зачіпає відносних мінових співвідношень окремих товарів.

Найвідомішим
прибічником і захисником
класичної кількісної теорії
уже в ХХ ст. був
американський економіст
І. Фішер. У своїй роботі
«Купівельна сила грошей»
він запропонував формулу
«рівняння обміну»:

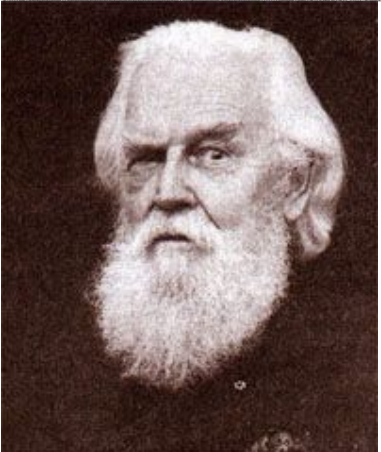
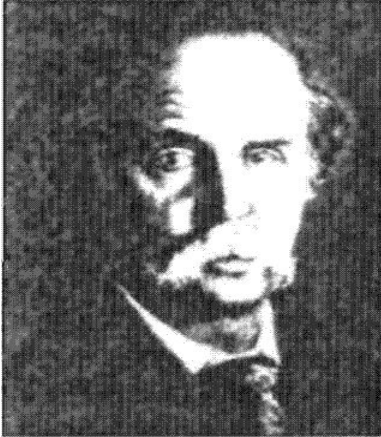
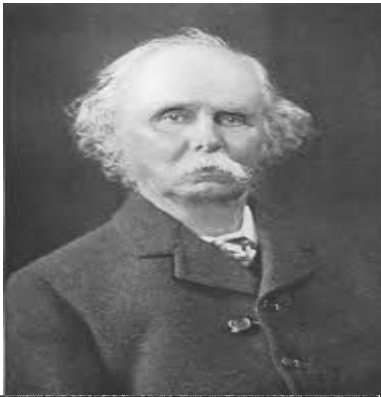
$$M * V = P * Q$$

НЕОКЛАСИЧНИЙ ВАРІАНТ КІЛЬКІСНОЇ ТЕОРІЇ ГРОШЕЙ

Одним із перших, хто піддав суттєвій ревізії основні теорії грошей, у тому числі кількісної теорії, був український економіст М. І. Туган-Барановський («Паперові гроші і метал», 1916 р.).

Сутність кон'юнктурної теорії грошей Туган-Барановського полягає в тому, що загальний рівень цін, а отже і вартість грошей, він пов'язує не з кількістю грошей, а з загальними умовами товарно-грошового ринку, або загальною кон'юктурою товарного ринку. У фазі економічного піднесення загальний рівень цін зростає і вартість грошей знижується. А в фазі економічного спаду ціни знижуються і вартість грошей зростає. Ці коливання цін і вартості грошей в економічному циклі здійснюються, на думку Туган-Барановського, незалежно від кількості грошей, тобто під впливом негрошових чинників.

Одними з перших дослідників попиту на гроші з мікроекономічних позицій були професори Кембриджського університету А. Маршалл, А. Пігу, Д. Робертсон, Дж. М. Кейнс (у своїх ранніх працях). Їх пояснення механізму накопичення грошей та впливу на ціни дістали назву «теорії касових залишків», або «кембриджської версії».

Кембриджські економісти основну увагу зосередили на мотивах нагромадження грошей в окремих економічних суб'єктів.

ВНЕСОК ДЖ. М. КЕЙНСА У РОЗВИТОК КІЛЬКІСНОЇ ТЕОРІЇ ГРОШЕЙ

Теорія грошей займає чільне місце в науковій спадщині одного з найвідоміших економістів ХХ ст. Дж. М. Кейнса («Трактат про грошову реформу» (1923 р.), «Трактат про гроші» (1930 р.) і «Загальна теорія зайнятості, процента і грошей» (1936 р.).

Дж. М. Кейнс:

- дійшов висновку, що в нових умовах ринковий механізм суспільного відтворення не спроможний самотійно, на засадах саморегулювання забезпечити достатню ринкову рівновагу і рівномірність економічного розвитку;
- довів, що гроші мають суттєве значення і виконують самотійну роль у розвитку економіки;
- створив закінчену концепцію «керованих грошей», що базувалася на широкому державному регулюванні пропозиції грошей та була спрямована на забезпечення стимулювання ефективного попиту.

У традиціях кембриджської школи Дж. М. Кейнс відвів важливе місце аналізу мотивів нагромадження грошей. У Кейнса їх три:

- Трансакційний;
- Обачності;
- Спекулятивний.

СУЧАСНИЙ МОНЕТАРИЗМ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ КІЛЬКІСНОЇ ТЕОРІЇ

Сучасний монетаризм сформувався в 60-70-ті роки, коли особливо загострилася проблема інфляції, а проблеми безробіття та спаду виробництва відійшли на другий план. Вирішити цю проблему за кейнсіанськими рецептами було неможливо, потрібні були нові підходи.

Вважається, що формування сучасного монетаризму було започатковано виходом у світ наукових праць представників «чиказької школи» на чолі з М.

Фрідманом:

«Дослідження в галузі кількісної теорії» (за редакцією М. Фрідмана, 1956) та «Історія грошей Сполучених Штатів. 1868—1960» (автори М. Фрідман та А. Шварц, 1963).

Найбільш вагомими елементами сучасного монетаризму, які стосуються теорії грошей та монетарної політики, є такі положення:

- Вільна ринкова економіка, що базується на приватній власності;
- Грошова сфера у монетаристів є потужним джерелом дестабілізації для сектора реальної економіки;
- Грошова сфера повинна бути центральним об'єктом державного регулювання;
- Рівняння обміну набуває такого вигляду:

$$M \cdot V = \text{ВНП},$$

де ВНП – номінальний валовий національний продукт

- Монетаристам абстрагувалися від чинника V при визначенні впливу M на рівень цін на всіх часових інтервалах, у чому вони повністю солідаризуються з представниками класичної кількісної теорії;
- Монетаристи по-новому сформулювали «передатний механізм»: тобто зміна кількості грошей (M) впливає на попит (P_o) і через нього на ціни (C).

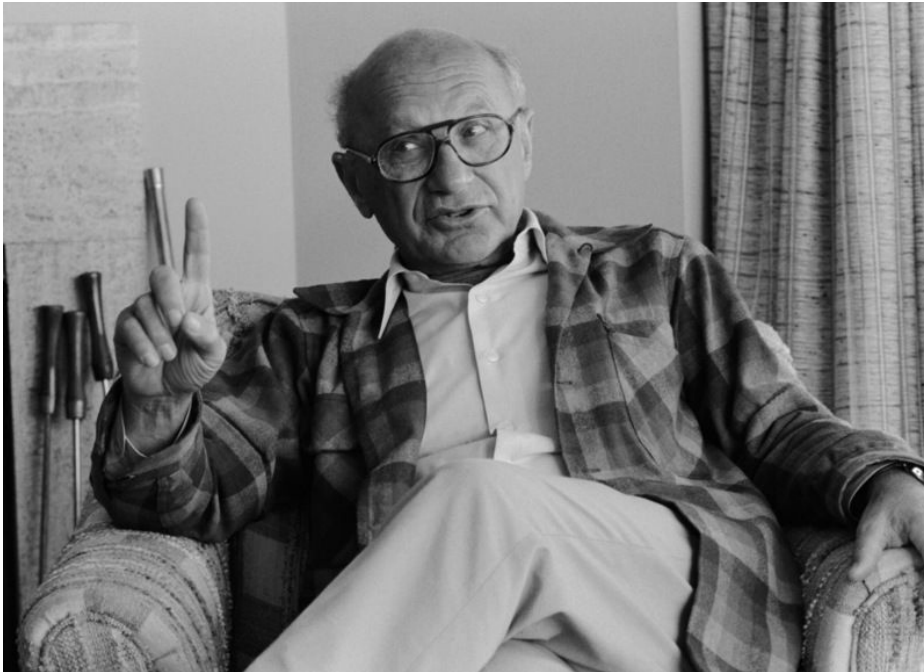
СУЧАСНИЙ КЕЙНСІАНСЬКО- НЕОКЛАСИЧНИЙ СИНТЕЗ У ТЕОРІЇ ГРОШЕЙ

Англійський економіст
П.Браунінг виділив три
школи монетаристів:

- ⦿ неокласичну,
- ⦿ градуальстську,
- ⦿ прагматичну.

- *Монетаристи-неокласики* об'єднали в своїх рядах найрадикальніших прихильників монетаризму, до яких належать представники Чиказької школи під керівництвом Фрідмана

- *Монетаристи-градуалісти* представляли центристські позиції монетаризму. До них відносять англійську школу монетаризму на чолі з Д.Лейдером. вони вбачали недостачу еластичності цінової структури для регулювання економічного процесу, тому пропонували «ступінбчате» зниження темпів інфляції

- ◉ *Монетаристи-прагматики* найбільш стримано ставляться до ідеї повного підпорядкування всієї економічної політики контролеві над кількістю грошей в обігу. Вони вважали. Що в боротьбі проти інфляції слід використовувати і фінансові важелі стримання доходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Алексєєв І.В., Колісник М.К. Гроші та кредит: Навч. посіб. - К.: Знання, 2009. - 253 с.
- Коваленко Д.І. Гроші та кредит: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 320 с
- Гальчинський А. С. Теорія грошей. - К.: Основи. - 1998. - 413с.
- Гроші та кредит: Підручник / М. І. Савлук, А.М. Мороз, М. Р. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. М.І.Савлука. - К.: КНЕУ, 2001. - 602 с.
- Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, відсотка та грошей. - К. 1997.
- Лагутін В.Д. Гроші та грошовий обіг: Навч. посібник. - К.: Тов-во "Знання" КОО, 1998.
- Михайлівська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит: Навчальний посібник. - Львів: Новий світ - 2006. - 432 с.
- Туган-Барановський М.І. Паперові гроші і метал. - СПб, 1916.
- Фрідман М. Кількісна теорія грошей. - М., 1996.